

Mot del president

Dempuèi mon eleccion del 27 de mai passat a la presidéncia de l'IEO Federal, aguèri l'escasença de mandar diferents messatges a las seccions e als aderents. Ara, nos sembla venir l'ora de formalizar un pauc mai nòstra comunicacion amb la publicacion d'una letra d'informacions que voldriam pro regulara. Prepausam de la titular *Ressons de l'IEO e d'endacòm mai*. "Endacòm mai" reprend lo títol de çò qu'èra la letra d'informacions de l'IEO fins ara que nos i volèm dins la continuïtat en tot alargar l'horizont de "l'endacòm mai" qu'aqueles "autres luòcs" s'espandisson al delà estricte de l'IEO. D'efièit, nos pareis important de difusar d'informacions d'interès general per los sòcis de l'IEO que venon tanben d'autras estructuras. Mas, bèl primièr, la letra se sona *Ressons de l'IEO* pr'amor que vòl aculhir d'informacions de tot lo malhum de l'IEO per tal de revertar lo dinamisme qu'anima la nòstra Federacion, far conèisser las iniciativas e las experiéncias, promòure las reflexions. En un mot, aquestes *Ressons de l'IEO e d'endacòm mai* es l'aisina de totes al servici de totes: que cadun se'n servisca.

Aqueste primièr numèro es un pauc experimental, lo ritme de publicacion se vòl mesadièr, ensajarem de nos i téner. Per aquò far, comptam amb l'ajuda de totes los responsables e correspondents de las seccions, e de totes los sòcis, per nos far arribar las informacions mas tanben de proposicions de contribucions. Nos agradariá, tot còp, de poder publicar cronicas d'aquel tipe que rebaton la vitalitat de la ret de la Federacion IEO. Comptam sus vosautres!

Aquesta letra es pensada en complementaritat amb la revista de l'IEO, *Anem occitans!* que, ela, pòt pas pegar tant a l'actualitat coma o pòt far una publicacion mai regulara. Atal, revista e letra d'informacions son pensadas dins una reflexion

generala sus la comunicacion, intèrna e extèrna, de l'IEO.

Aqueste numèro de la letra pòrta qualques informacions al moment que se tornan prendre, per fòrça seccions de l'IEO, las activitats, en particular los corses que, per lo burèu de l'IEO, son una mission fondamental que nos cal metre endavant; es pas la sola, solida, mas constituís coma lo "pal de palhièr", la "pèira angulara" de la nòstra accion de transmission.

Sabi ben, tanben, e las vòli pas passar jos silenci, las dificultats, estructuralas o conjonturalas, qu'unas seccions rescontran a l'ora que las ajudas publicas demesisson. Pasmens, se l'IEO es pas un organisme public e que fòrça de las sieus activitats son los benevòls que las asseguron, cal que la nòstra reivindicacion siá virada cap a la presa en compte per las collectivitats publicas ja qu'aparar l'occitan e lo promòure es pas un afar privat. Demest las seccions que sabi en grandas dificultats, i a la regionala d'Occitània-Pirenèus-Mediterranèa e la departamentala d'Arieja, doas seccions de longa trajectòria que se retròban, ara, acaradas a de problèmas financièrs grèus qu'obligan lors responsables a prendre de mesures de las consequéncias umanas dolorosas, çò es de se desseparar d'una partida de sos salariats. Al delà del drama uman que pòdi pas minimizar, es tota l'activitat, de longa mesa en plaça, que n'es remesa en causa, coma lo "modèl" d'un IEO professionalizat. E coma president federal de l'IEO, soi personalament concernit e preocupat quand una seccion es en dificultat. N'ai citat doas que ne sabi los problèmas mas vòli assegurar totas las seccions, totes los sòcis e los salariats, de mon sosten.

Aquela situacion pausa la question de la solidaritat que se pòiria desvolopar entre las seccions per encarar unes moments dificils mas

RESSONS DE L'IEO E D'ENDACÒM MAI

n° 1 - SETEMBRE DE 2025

tanben met en evidéncia lo problèma d'un finançament recurrent per los nòstres foncionament e desvolopament. I a aquí un enjòc que nos i caldrà soscar que perennizar çò nòstre es una question de subrevida per la nòstra quita lenga.

Tant que soi a parlar de las dificultats, aquí-ne una que la nòstra Federacion es a ensajar de resòlver (i arribarà?). Benlèu, sabètz que lo 19 de mai passat, tempèsta, granissada, peirada e aigat, afrabèron lo tet del local de Puèglaurenç, sèti de las activitats d'edicion e de difusion (IDECO): los degalhs materials son considerables (e parli pas dels degalhs sus los libres) e lo còst de las òbras enòrme que, idealament, caldriá remplaçar tot lo cobèrt, en mai d'autras òbras necessàrias per adobar lo local. Es un dorsièr totalament imprevist que nos a calgut seguir de biais urgent, qu'a ocupat e ocupa encara una granda partida dels membres del burèu e que nos a pres fòrça temps. A l'ora qu'escrivi, après passatge d'un expèrt, lo dorsièr es dins las mans de l'asseguiraire e l'avenidor dependrà de la sieu decision...

Demest las informacions reculhidas, me plai de senhalar d'iniciativas que s'ameritarián un resson important coma la primièra edicion de "Carrièras occitanas" a Vilafranca de Roergue los 25 e 26 d'octobre o la crida a promòure Marcèla Delpastre e son òbra. Vos pòdi tanben avançar que l'IEO Federal serà tanben present a Barcelona lo 3 d'octobre per une conferéncia sus lo ròtle de l'IEO a l'escasença de l'inauguracion de la delegacion catalana de l'Acadèmia aranesa dera lengua occitana, o que, encara, serà lo 25 d'octobre a Baiona per l'AG de "Per que viscan nòstras lengas", mas tanben, d'un biais ben mai original, lo 16 de setembre a Tolosa, gràcias a la prestacion d'Eric Fraj, vicepresident encargat de la transmission e de la socializacion, en [concert amb Maria del Mar Bonet!](#)

Dins l'amira panoccitana, podèm pas oblidar la val d'Aran, ni las Valadas alpcencas, segur, mas

tanpauc La Gàrdia, al sud d'Itàlia, que se'n parla pas pro sovent. Es per aquò que vòli salutar l'iniciativa de *Jornalet* (veire çai sota) de publicar pendent 52 setmanas un article del gardiòl Dominico Iacovo. Aqueste occitanista creèt l'associacion La Gàrdia d'Òc que, actualament, es pas gaire activa mas a la volontat de la reviscolar per li donar un torn mai academic e ne far un vertadièr centre d'estudis occitans gardiòls. E coma m'escrivi el meteís, "a La Gàrdia, l'occitan es ancar viu, ma avem besuenh de l'union e de l'ajúia dal monde occitan entier!". E cresi que l'IEO i pòt pas mancar ja que la situacion de la nòstra lenga, ont que siá, nos afisca...

A aquel sicut, l'IFOP publiquèt lo 25 d'agost passat lo resultat d'una [enquèsta](#) sus lo sentiment "regional" e las aspiracions regionalas. Vos encoratgi a ne far la lectura integrala sus lo site de l'IFOP mas vos'n prepausi dins aquesta letra un resumit en chifras per çò qu'es de la relacion amb la lenga. Coma o veiretz, malaürosament, las tèrras occitanas se distinguisson pas per l'affirmacion mai fòrta cap a lor identitat e lor lenga rapòrt a las autras minoritats de l'estat francés. Una chifra, entre totas, interrogà encara mai, la de la capacitat de comprendre la lenga del país. Tot aquò es pas estrambordant mas nos obliga a contunhar, encara e encara mai, lo nòstre prètzfait.

Per çò qu'es del trabalh federal, après un trabalh de burèu fòrça intens pendent los meses passats, se tindrà una reünion del CA lo 20 de setembre ont se discutiràn los projèctes e las proposicions e ont, espèri, se poirà validar un plan d'accions per los meses avenidors. Lo foncionament federal es, tanben, los rescontres que prepausa periodicament la Conferéncia de las seccions departamentalas (CSD) que ne presentam los objectius dins aquesta letra: es un element clau de la nòstra federacion.

Enfin, per clavar un mot del president ja long, vòli mercejar totas las e totes los que trabalhan per l'IEO al servici de l'occitan, a totes los nivèls de la nòstra federacion comuna. Sabi ben que ren es pas aisit per degun e que fòrça se donan sens

comptar e amb abnegacion. Que ne sián mercejats, aquò nos ajuda, a totes, a contunhar, ensems, lo nòstre mai que necessari prètzfait.

Patrici Pojada

* * *

De destacar

Lo festival Mascaret 2025 comença...

Creat en 2011, Mascaret hestejarà sa 14^{au} edicion deu dimars 16 de setembre au 23 d'octòbre de 2025. Una edicion que aunorèrà l'escrivana corresiana Marcela Delpastre a l'escasença deu centenari de sa neishença.

Mascaret, hestenau occitan de Bordèu e de Gironda, perpausa enguan manifestacions dens la capitala girondina e son aglomeracion (Bèglas, Peçac) mès tanben dens d'autas comunas deu departament (Lengon, Vasats) e quitament en Òlt e Garona (Marmanda).

Hestenau enrasigat dens son territòri, collabòra dab mantunas associacions e estructures a Bordèu (musèu d'Aquitània, bibliotèca Mériadeck, cinèma L'Utopia, L'Inòx, Teatre deu Pont Virant, etc.) e tanben en Gironda (classas bilinguas e collègi de Lengon, mediatèca de Vasats) e en Òlt e Garona (ATP de Marmanda).

Hestenau pluridisciplinari, valoriza las expressions culturaus e artisticas occitanas dens los maines de la cançon, de la musica, deu cant, deu teatre, deu conte, deu cinèma, de la literatura, de la poesia, de la dança. Lòc d'encontre e de convivialitat, organiza un mercat occitan au còr de Bordèu dab mantuns taulèirs e animacions. Lòc de reflexion, desira tanben encoratjar una presa de consciéncia deus elegitda-s deu departament de la necessitat de miar una politica linguistica en favor de l'occitan.

Entresenhas e programa: <https://hestenau-mascaret.fr/>

Contacte: contact@hestenau-mascaret.fr - 07 68 36 36 06

* * *

Conferéncia de las seccions departamentalas de l'IEO: la “rintrada”

Lo malhum IEO es bèl e en defòra de las AG, avèm gaire d'escasenças per se rescontrar tot lo long de l'annada. Pasmens, es important de veire cossí cada seccion met en practica los objectius generals qu'avèm en comun, e cossí trapam de solucions per obrar del biais mai eficaç amb las constrenchas que coneissèm.

Fa tres ans, avèm amodat un temps d'escambi en visioconferéncia, ont cadun a lo temps de s'exprimir e ont podèm tirar lo benefici de l'experiéncia dels autres.

Vos i tornam convidar ara qu'un CA novèl es en plaça e serà benlèu l'escasença de se demandar cossí l'escalon federal de l'IEO pòt ajudar.

Cada seccion pòt delegar un o dos membres per i participar. Un primièr rescontre es previst lo 15 de setembre a 19 h 00, per un ritme de dos per an. Al còr d'aquesta sesilha se parlarà de l'importanta question "cossí implicar los joves (5-25 ans) dins d'unas activitats?".

Demest los tèmas que se poirián discutir puèi, e que se decidirà collectivament, prepausam de soscar al ligam de l'IEO amb los artistas professionals, a la plaça dels locutors natus dins las activitats de l'IEO o, encara, a la plaça de l'IEO dins los mèdias.

Ligam per seguir la conferéncia e i participar: jitsi.deuxfleurs.fr/CAIEO63

Contacte e entresenhas: ieo63@ieo-oc.org

Estela Mazodier e Laurenç Boistiàs

* * *

E tanben...

Un resson dei Rescòntres Occitans en Provença 2025

Organizats per [l'IEO-PACA](#), lei Rescòntres Occitans de Provença se debanèron, aquest an, dau dimenge 27 de julhet au dimenge 3 d'avost. Miquèu Arnaud, president de la seccion regionala, un dei promotores dei Rescòntres, ne far un retorn d'experiéncia.

Sant Lagier dos Meuses, lo luec dei Rescòntres 2025 - © Daidièr Mir, 2025

RESSONS DE L'IEO E D'ENDACÒM MAI

n° 1 - SETEMBRE DE 2025

Lei Rescòntres occitans en Provença se son mai acampats aquest an la darriera setmana de julhet e la premiera d'avost. Per un confort melhor, mudèron de luec per se recampar sus l'autre versant de la valèia de Champsaur a Sant Lagier dins leis Auteis Aups.

Lei Rescòntres se debanan sus una setmana que pòu o non se deverir en dos sejours de tres jorns cadun, aquest an aculhèron 100 personas d'ancianas ò de novèlas vengudas d'Occitània tota.

Coma dins totei leis escòlas ò universitats d'estiu occitanas, çò que leis organizaires desiran es que siegue un luec immersiù en lenga, ont se pòu parlar occitan de lònca en convivéncia.

L'aprendissatge de la lenga e son perfeccionament « Cultiva ton òc » i son representats dins sa varianta provençau maritim.

L'atelier dau premier sejoir « Patrimòni » dedicat a la cultura e a la natura localas, e aqueu dau segond sejoir « Environament » que s'interèssa a la flòra e la fauna localas, son d'ataliers que se duèrbon sus lo país, e tròban un public pron nombrós. Pasmens, la maja part deis ataliers se dedica a d'activitats artisticas, es la caracteristica dei Rescòntres.

Leis estagis-ataliers artistics concernisson lo cant, la dança, la musica (perfeccionament a l'acordeon), un atelier de literatura de « coma tradurre », l'art de la brodariá provençala amb lo botis, e un atelier de gravadura sus papier e aigarèla, que pòu anar cercar son inspiracion dins lo campèstre.

Dos deis ataliers son seguits de sei restitucions. Lo mond de l'atelier teatre presentan la pèça qu'escriguèron e metèron en scèna en dos jorns e mieg. Leis estagiaris de l'atelier « gravadura sus papier e aigarèla » expausan leis òbras realizadas.

Mai lei Rescòntres son pas qu'aquò que tre lo matin s'acampam per una ora de *charradissa*, d'escambis, *de tè tu, tè ieu*. En fin d'après-dinnar es lo *café occitan* amb de presentacions de libres, de conferéncias, coma aquest an sus la geologia deis Aups dau sud, ò d'intervencions diversas coma la presentacion dau CA nòu de l'IEO federau e de sei projectes, de pas oblidar la preséncia indefugibla de *l'Espaci occitan dels Aups* amb sa librariá ben provesida.

La setmana s'acaba amb un concèrt, aquest an avèm agut l'astre de posquer convidar lo grop marselhés mitic « Gacha empega » de Manu Theron e Sam Karpienia : ambient festiu, un chale !

Per finir, es de notar dos moments ont dau meme temps s'acampam de verai totei lei estagiaris e que se deliuran lei lengas e lei cambas, son l'apèro e lo balèti dau sera. De remarcar que lei Rescòntres se duèrbon sus la vida locala convidant de jornalistas, e tanben en reservant una « serada dança » per leis abitants e lei toristas dins una sala de la comuna, amb iniciacion dins lo tantòst e balèti lo sera. Es totjorn un moment privilegiat que son pron nombrós aquelei que vènon partejar un moment amb nosautres.

Miquèu Arnaud

* * *

E un autre resson, lo de l'Escola Occitana d'Estiu 2025

L'escòla Occitana d'Estiu (EOE), organizada per la seccion d'Òlt e Garona de l'IEO, se debanèt, ongan, del 10 al 15 d'agost. Estela Mazodièr i participèt pel primièr còp.

Licèu L'Ostal de Vilanuèva d'Òlt - © fòto Eliana Tourtet

Passar la pòrta del licèu *L'Ostal* a la debuta de l'EOE es un pauc dintrar dins un monde parallèl ! Un polit sòmi ont l'occitan es la lenga de comunicacion per totes, pichons o mai vièlhs, de Catalonha o d'Oxford, sèm totes recampats per aquelas valors.

Dins una setmana d'estagi ont los oraris son una necessitat tecnica, cada moment de la jornada ven una mena de ritual, lo cors del matin, manjar amassa, la conferéncia de vesprada, l'aiòli de l'aperitiu del ser en ausissent las còlas d'afogats cantar de polifonias gasconas.

Dins los corses de lenga, seriós e aplicacion, mas tanben creativitat per poder aprestar una produccion originala lo dijòus a la serada dels estagiaris ! Pichons e ados, plan enquadrats tanben per la còla voluntosa d'animators auràn jogat, creat, collaborat dins la lenga nòstra.

De segur lo calimàs nos aurà pas esparnhats, e los balètis, amai amb la clim, nos auràn daissats totes susents, e arrenduts, mas aüroses del moment partejat. Cadun i trapa sa plaça, causís las activitats que mai li fan enveja : jòcs, cultura, cosina, art, musica, espòrt, ben èsser... ne vòls ? Aquí n'as !

E una pensada per la còla que se bolega per far d'aquel sòmi una realitat : totes los benevòls, plens d'idèa e de vam, que vos coconejan ! Foguèt un brave regal per ieu de descobrir aquel ambient de l'EOE per lo primièr còp.

Sembla que lo segond cinquantenari de l'EOE es plan endralhat... demòra pas pus que d'esperar l'an que ven !

Estela Mazodier

* * *

Una opinion sus l'occitan a la val d'Aran

Lo quotidian catalan en linha *Nació digital* publiquèt lo 14 de julhet passat un article de Carme Vidalhuguet que pòt interessar totes los occitans, çò que nos mena a ne far resson dins aquesta letra d'informacions.

[“L'Aran, singularitat nacional. L'autogovern vol dir que l'Aran és una administració territorial específica: per llengua i per cultura”](#) per Carme Vidalhuguet, article publicat dins *Nació digital*, 14 de julhet de 2025

* * *

Al delà dels Alps als Pirenèus: una votz de la Gàrdia estant

L'occitan es parlat dels Alps als Pirenèus, de la Val d'Aran a las Valadas mas, tanben, al delà dins un “enclavament” al sud de la península italiana, en Calàbria, a la Gàrdia Piemontesa. Es una situacion sigulara, pas gaire coneguda, que pòt paréisser un chic exotica vista de “l'Occitània granda” mas es una realitat encara viva. La panoccitanitat que volèm portar nos pòt pas far ignorar aqueste territòri situat a prèp de 2 000 km de Bordèu e a unes 1 200 km de las Valadas... E cal salutar, per aquò, l'iniciativa aviada lo 25 d'agost passat per *Jornalet* e Dominico Iacovo, jove gardiòl estacat a la nòstra lenga, de publicar, cada setmana pendent un an, una cronica de la Gàrdia estant. Benlèu, lo començament de novèlas collaboracions e d'una preséncia de l'IEO dins aquel territòri?

<https://www.jornalet.com/opinion/23571/votz-de-la-gardia-52-articles-per-52-setmanas>

De notar, tanben sus lo meteís tèma, dins *Jornalet* del 20 d'agost de 2025, l'article de l'aranés Josèp Loïs Sans Socasau sus los occitans de Calàbria.

<https://lamanyana.cat/er-exemple-des-occitans-de-calabria/>

* * *

Una enquesta de l'IFOP

Lo 25 d'agost de 2025, l'IFOP publiquèt sus son site internet, los resultats d'una enquesta titulada *Étude Ifop pour Régions et Peuples Solidaires réalisée par questionnaire auto-administré en ligne du 11 au 25 juillet 2025 auprès d'un échantillon de 2 000 personnes représentatif de la population française âgée de 18 ans et plus, complétée par 7 échantillons territoriaux spécifiques en Alsace-Moselle (500), en Bretagne historique (500), en Pays de Savoie (500), en Corse (504), en Pays Basque nord (534) et en Catalogne (500) et en espace occitan (518).*

Demest las questions pausadas, d'unas concernisson la lenga. Ne presentam sinteticament los resultats dins la taula seguenta, tot remandam als resultats sencers sus lo site de l'IFOP. Ben segur qu'aqueles resultats son a prendre dins lo limit de la representativitat de la mòstra (sonque 518 enquistats per lo territòri occitan tot), mas donan de tendéncias interessantas (e inquietantas) que podem pas ignorar dins çò que revèrtan de la nostra realitat.

RESSONS DE L'IEO E D'ENDACÒM MAI

n° 1 - SETEMBRE DE 2025

	Territori occitan	Catalonha nòrd	País Bas nòrd	Corsega	Savòia	Alsàcia- Mosèla	Bretanha istorica	Autras “autras”
Sètz favorable a:								
- l'ensenhament de l'istòria regionala en mai de l'istòria “francesa”	84 %	87 %	91 %	96 %	85 %	92 %	87 %	83 %
- la possibilitat que cada escolan pòsca aprendre una lenga “regionala” dins las escòlas dels territòris concernits	84 %	90 %	93 %	94 %	79 %	85 %	84 %	79 %
- la cooficialitat de las lengas “regionals” a costat del francés dins los territòris concernits	62 %	77 %	82 %	85 %	64 %	78 %	74 %	62 %
- la possibilitat que los elegits s'exprimiscan dins lor lenga “regionala” dins las amassadas localas amb traduccion simultànèa	43 %	64 %	71 %	83 %	48 %	68 %	55 %	52 %
- la reconeissença oficiala de las lengas “regionals”	76 %	87 %	91 %	93 %	78 %	87 %	84 %	76 %
- l'ensenhament obligatòri de la lenga “regionala” pendent l'orari normal dels corses	52 %	64 %	66 %	76 %	49 %	70 %	57 %	---
Compreneson de la lenga:								
- comprenètz ben o pro ben vòstra lenga “regionala”	10 %	22 %	15 %	48 %	15 %	38 %	9 %	---
- comprenètz BEN vòstra lenga “regionala”	2 %	6 %	8 %	25 %	6 %	23 %	3 %	---
Sus l'identitat e l'interès per las culturas:								
- vos interessan los musèus consacrats a l'identitat de las regions, los contenguts mediatics sus l'istòria e las culturas regionalas, las manifestacions culturalas regionalas?	59-61 %	63-68 %	70-76 %	75-79 %	59-63 %	67-71 %	66-72 %	64-67 %
- vos consideratz, primièr, coma un occitan (en Occitània), catalan (en Catalonha), etc.?	4 %	19 %	32 %	54 %	30 %	24 %	34 %	---

NB: Los percentatges indicats dins la taula indican los tausses de personas que respondon “òc”.

Totes los resultats se pòdon consultar a: <https://www.ifop.com/publication/decentralisation-identite-territoriale-revendications-le-regionalisme-francais-a-lepreuve-du-temps/>.

* * *

Carrièras Occitanas a Vilafranca de Roergue los 25 e 26 d'octobre de 2025

Dempuèi 2015, e la darrièra manifestacion Anem Òc, avèm pas agut l'escasença de mostrar per carrièra la volontat populara d'accès a la lenga occitana. Pr'aquò, l'enveja e la necessitat i son encara.

Dels Alps italians fins a la Mar Granda, recampem-nos. Balhem de vam, a un moviment que sosten l'idèa qu'avèm besonh de diversitat culturala coma de diversitat ecologica o umana. Defendèm una lenga per totes, que nos permet de créisser amassa dins una societat dubèrta, conscienta de son environament coma de son istòria. Mai un pòble pòrta collectivament sa cultura, mai es capable de s'organizar, de crear, d'aculhir e de partejar.

RESSONS DE L'IEO E D'ENDACÒM MAI

n° 1 - SETEMBRE DE 2025

Mainatges, avèm totes cantat sa cançon, los 25 e 26 d'octobre li tornarem son ostal. Coma per materializar lo nòstre patrimòni immaterial, tornarem bastir l'ostal del Joan Petit, a l'endrech ont foguèt rasat al sègle XVII, per castigament de la revòlta dels crocants.

Manifestacion, discutidas, cantadas, concèrts, vilatjòts dels diferents païses occitans, passacarrièra...

Los 25 e 26 d'octobre de 2025, cridam a una dimenjada festiva de manifestacion e d'accion per la lenga occitana !

<https://www.helloasso.com/beta/associations/detz/formulaires/1>

Contacte: <https://www.carrieras-occitanas.eu/contacte/>

* * *

Una crida per la promocion de l'òbra de Marcèla Delpastre

Ongan, en 2025, se celèbra lo centenari de la naissença de Marcèla Delpastre, nascuda lo 2 de setembre de 1925 a Germont (comuna de Chamberet) e defuntada lo 6 de febrèr de 1998 a Germont. Foguèt poetessa e assagista lemosina en lengas occitana e francesa.

Reconeguda per sos pars e per los especialistas, son òbra es de granda creativitat e d'una qualitat literària e etnografica de valor universal e fa partida dels pilars de la cultura occitana contemporanèa.

D'unas commemoracions se debanan, ongan, especialament en Lemosin: <https://occitanica.eu/items/show/61135>

Pasmens, encara existisson d'obstacles per una vertadièra consecracion e una vertadièra notorietat de son òbra. Egala a las òbras de sos omològues masculins, Frederic Mistral, Joan Bodon, Bernat Manciet, Renat Nelli, Max Roqueta...

Coma lemosina, coneguèt una mena d'isolament e de pauperizacion culturala, revèrt de la que ne patiguèt sa region, particularament en relacion amb sa lenga-cultura occitana pròpria. Tanben, coma païsana, visquèt l'isolament pròpri d'aquela categoria sociala. Enfin, coma femna, e mai celibatària, Marcèla Delpastre coneguèt la marginalizacion genrada tant espandida a l'epòca dins lo mond artistic e literari, francés coma occitan. La mobilizacion actuala per far sortir de l'ombra las òbras de nombrosas femnas intellectualas, artistas o literàrias, pòt pas daissar de caire aqueste cas emblematic.

Per tot aquò, l'òbra de Marcèla Delpastre s'amerita d'èsser defenduda, mai e melhor mediatizada, mai e melhor legida e coneguda.

Marcèla Delpastre es, sens dobte, l'escrivana mai reconeguda del mond occitan, e caldriá que son nom foguès portat per fòrça mai de vias e lòcs publics del territòri occitan.

Atal, se sollicita que lo nom d'aquesta escrivana e etnografa siá donat a un pargue, una plaçòta, una carrièra, una avenguda per exemple amb aqueste tèxte bilingüe:

Marcèla DELPASTRE (1925-1998), escrivana e poetessa lemosina de lengas occitana e francesa, etnològa de la civilizacion païsana.

Marcelle DELPASTRE (1925-1998), écrivaine et poète limousine de langues occitane et française, ethnologue de la civilisation paysanne.

Aquò permetrà tanben de rendre omenatge a la civilizacion païsana, especialament lemosina qu'aquesta escrivana ne planhiá la casuda e que faguèt conéisser long de sa carrièra literària.

Contacte per los que voldrián sosténer aquesta crida: Martine Boudet - 06 15 58 23 09 - boudetm31@gmail.com

* * *

Formacions

Lo CFPO Montanhòl prepausa diferentas formacions a partir del mes d'octobre de 2025 e pendent tot l'an escolar 2025-2026.

Lo **dissabte 11 d'octobre de 2025** se debarà a Orlhac la primièra session del cicle "Coneissença dels païses occitans" animat per Alem Surre-Garcia sus lo tèma "istòria e geopolitica". Serà seguida d'una segonda session lo 13 de decembre ("Geopoetica, arts e literatura") e d'una tresena lo 21 de febrèr de 2026 ("Lo Gai Saber, idèas, concèptes e moviments de pensada").

Entresenhas e contacte: **CFPO Montanhòl (Centre de Formacion Professional Occitan de la Region Alvèrnhè-Ròse Alps)** - Ostal del Telh - 1, Carrièra Jean Moulin - 15000 Orlhac

cfpoauvernhe@gmail.com - contact@cfpo-montanhoul.org - 06 83 39 14 33

www.cfpo-montanhoul.org

* * *

S'aprèstan...

Festival Occitània 2025 a Tolosa e en Garona Nauta, organizat per l'IEO de Garona Nauta

Del 2 al 18 d'octobre de 2025.

Programa: <https://ieo31.com/wordpress/festival-occitania/festival-occitania-2025/>

Contacte: contacte@ieo31.com

Las 45as Rapatonadas, festival del conte d'Orlhac, de l'IEO de Cantal

En novembre de 2025.

Contacte e entresenhas: <https://www.ieo-cantal.com/> - 06 22 60 86 30 - contact@ieo-cantal.com